

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Biblia Latina - Cod. Aug. perg. 154

[Reichenau ?], [14. Jh.]

Evangelium secundum Marcum

[urn:nbn:de:bsz:31-42065](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-42065)

spu sco. Et factum est in diebus illis uenit ihc
 a nazareth galylee. et baptizatus est i
 iordanea iohc. Et statim ascendens de
 aqua. uidit aptos celes. et spm tamq
 columbam descendere et manere in ipso.
 et uox cea e de cel. Tu es filius mis. dile
 ctus in te oplacui. Et statim sps expu
 lit eum i deserto. Et erat i deserto xl
 diebus. et xl noctibus. et temptabat a sa
 thana. Eratq cum bestis. et angeli
 ministrabant ei. Postq au traditus e
 iohs. uenit ihc in galyleam. predicauit
 ew regn dei. et dicens. Quia impletu e
 temp. et appropinquabit regnum dei. poite
 numi et erote ew. Et ptiens sec ma
 re galylee. uidit symone et andream
 frim eius. mittentes retia i mare.
 Erant ei piscatores. Et dixit ill ihc.
 Venite post me. et faciam uos si pesca
 tores homi. Et prius relictis retibus
 secuti sunt eu. Et pgressis inde pusil
 lum. uidit iacobum et zededei. et iohem
 frim eius. et ipos in naua sponentes
 retia. et statim uocauit illos. Et relictis
 pte suo zededeo i naua. cu mercenarij
 secuti sunt eum. Et ingredunt i caphar
 nau. Et statim sabbis magister in sy
 nagoga docebat eos. Et stupebant se
 doctnam ei. Erat eni docens eos qm pta
 tem hys. in sicut scribe. Et erat in sy
 nagoga eor ho. i spu immundo. et excla
 mant dicens. Quid nob et ihu na
 zarene. Venisti perire nos. scio qz sis
 ses dei. Et imminatus e ei ihc dices. Ob
 mutesce. et exi de hore. Et discerpes eu
 sps immundo. et exclamans uoce mag
 exiit ab eo. Et mirati s oms. ita ut
 oquuntur int se dicentes. Quid na
 e hoc. Que doctna hec noua. qz i pta

te et spibus immundis impat et obeduit
 ei. Et pcessit tumor eius i omne regi
 onem galylee. Et prius egredietes
 de synagoga. uenerunt in domum symo
 nis et andree. cum iacobo et iohc. De
 cubabat au scer symonis febricitans.
 Et statim dicunt ei de illa. Et accedens
 eleuauit eam apprehensa manu eius. et
 statim dimisit eam febris. et misera
 bat eis. Vespere au factum est cum occidisset sol.
 affebant ad eum omnes male hntes.
 et demonia hntes. Et erat omnis ciuitas
 aggregata ad ianua. Et curauit multos
 qui uocabant uarijs languoribus. et
 demonia multa eiciebat. Et non sine
 bat loqui ea qm faciebant eu. Et dilu
 tulo ualde surgens egressus abiit
 i desertum locum. ubi q orabat. Et
 psecutus e eum symon. et qui cum illo
 erant. Et cu inuenissent eum dixit
 ei. Quia omnes qrunt te. Et ait illis.
 Eamus in prunos uicos et uirgates
 ut et ibi predicem. Ad hoc eni ueni. Et
 erat predicans in synagogis eor. et i
 galylea. et demonia eiciens. Et uenit
 ad eum leprosus deprecans eum. et ge
 nu flexo dixit. Domine potes me mudi
 care. Ihesu misertus ei et extendit
 manu suam. et tanges eum ait illi.
 Volo. Mundare. Et cum dixisset. sta
 tim discessit ab eo leprosus et mundatus e.
 et dominatus e ei. statimq eiecit illu
 et dixit ei. Vide nemini dixis. si uado
 ostende te sacerdoti. et offer peccanda
 tionem q pcep moyses. i testimoniu
 illi. At ille egressus cep predicare. et dis
 famare sermone ita ut ia non possit
 manifeste i citate uirgati. si foris in
 desertis locis ee. Et dicebat ad eum
 dixi.

Item intravit i caphar
 nau post dies aliquos. Et
 factum est in domo illi. et uenit
 ad eum caper. neq ad ianua
 quodam eis ubum. Et uenit
 ad eum palmeti qui a qm
 febricitans. Et cu non possent offe
 rebatur. inuadit totu ubi ei
 pariter. et res soluerit q
 palmeti. iacobus. cum in
 illi. ihc fidem. illow ait palmeti
 fili dimittit. et peccata tua. Et
 ait ille quida. de scribis sedo
 et cogitantes in corde suis. Quia
 se laqueat. Blasphematur. Quia
 dimittit peccata nisi solus deus. Quo
 tum cogitauit ihc spm suo qz sic cog
 itate intra se dicit ill. Quid ista
 ratio in corde illi. Quid e factu
 die palmeti dimittit t peccata
 surge tolle grabatum tuu. et al
 te. et ianua qz patrem hnt fili
 in tra dimittendi peccata. ait pal
 meti dico surge. Tolle grabatum
 tuu. et ianua tuam. Et statim
 surrexit. et solato grabato abiit
 ianua omibz. ita ut admiraret
 et horificarent dm dicentes. Quia
 q sic uidimus. Et egressus e
 ianua. omis qz turba uenit
 ad eum. et docebat eos. Et cu ptra
 lem alfer. sedente ad thelonia
 illi. Hec me. et surgens secuti
 et factum e cum accumber i con
 multa publicam. et peccatores si
 cubabant cum ihu. et discipu
 erant ei multi. qui et seqbant
 scribe. et phisei in dentes qz ma
 ter ei publicanus et peccatores.

qm n̄ hebat altitudinem tre. r qm ex
 ortus e sol exortuauit. r eo qd n̄ heba
 radicem exaruit. Et aliud cecidit in
 spmas. r ascendit in spme r suffoca
 uit illud. r fructum n̄ dedit. Et aliud
 cecidit in terram bona. r dabat fructu
 ascendente r crescente. r affebat un
 triginta. r unu sexaginta. r unu ce
 centu. Et dicebat. Qui h̄t aures audi
 endi audiat. Et cum esset singularis
 interrogauit eum hu qui cu eo erant.
 quod dicitur in parabolam. Et dicebat eis. No
 b̄ datum est scire mysticum regni di
 illis au qui scis sunt ipabol o sunt
 ut uidentes uideant r n̄ uideat. r audi
 entes audiant r n̄ intelligant. nequ
 omittantur r dimittant eis p̄ca. I aut
 ill. Nestus parolam hanc. Et qm os
 parolas cognoscens. Qui seminat
 ubum seminat. Hy au sunt q̄ circa
 mam. n̄ seminat ubum. r cu audie
 runt ofestm uenit sathanas et au
 fert ubum qd seminat e e cordibz
 eoz. Et hy sunt simili qui sup per
 sa seminant. qui cu audierint ubu
 statim cu gaudio accipiunt illud.
 r n̄ hnt radicem i se. s̄ h̄ tempales s̄.
 Deinde orta triblone r pleatione
 pp ubum. ofestm scandalizantur.
 Et alii sunt qui i spms seminat.
 Hy sut qui ubum audiunt. r erupne
 sili. r deceptio diuitiar. r circa reliq̄
 occupacione iuocentes suffocant
 ubum. r si fructu efficitur. Et hy
 s̄ qui sup terram bona seminat s̄. qui
 audiunt ubum r suscipiunt. r fru
 ctificant. unu triginta. r unu sexa
 ginta. r unu centu. Et dicebat ill.
 Qui h̄t aures uenit iucha ut s̄ modio

ponatur. aut s̄ lecto. Nome ut sup ca
 delabrum ponat. s̄ d̄ em e aliquid abso
 diti qd n̄ manifestetur nec scm e occul
 tum. s̄ ut in palam ueniat. h̄ qui h̄t
 aures audiendi audiat. Et dicebat ill.
 Videte quid audiat. In q̄ ei mensura
 mensi fuerit. remeretur nob. r adu
 erit nob. Qui em h̄t dabi illi. r qui n̄ h̄t
 etiam q̄ h̄t auferetur ab illo. Et dicebat
 hic e regnum di. que ad in s̄ h̄o iactat se
 mente in terram r dormiat. r exurgat
 nocte ac die. r semen germinat r iactat
 dum nescit ille. Utro em tra fructifica
 p̄nu h̄bam. deinde spica. deinde plerū
 frumtum i spica. Et cum se p̄dmet frū
 ctus. statim mittit falcem. qm adest me
 sis. Et dicebat. Cu assimilabim regnu
 dei. aut cu parole opabim illud. hic
 gram synapis qd cum seminati fuit
 i tra minus e omnibz semibz q̄ s̄ in tra.
 r cu seminati fuit. ascendit r fit ma
 gis. r factu ramos magno.
 ita ut possit s̄ uisus eius aures celi
 hitare. Et talibz multis parol loq̄bat
 eis ubum. pur potant audire. h̄nc pa
 tola au n̄ loq̄bantur eis. h̄oc sum aut.
 discipul̄ sine diserebat o. Et ait ill. illa
 die. cum sero esset frū. Transiit in or.
 Et dimittentes turba allinuit en. ita
 ut erat enam. r alie naues erant cu illo.
 Et sca e pcella mag uenti. r fluct̄ mit
 tebat in naue. ita ut impletur naus.
 Et erat ipe in puppi sup cernical domi
 nis. Et excitant en. r dicunt ei. Maḡ.
 nō ad te p̄tinet qz p̄nus. Et exurgit
 omniatus e uento. r dixit mari. Tace. ob
 mutesce. Et cessauit uentus. r sca e tran
 quillitas mag. Et ait ill. Quid timidi
 estis. s̄cudum h̄ens fides. Et timuerit

Ihesu uero qd dicebatur auditu' ait
 archy synagogo. soli tunc. tunc modo
 ree. Et si admittit quocumq; sequi se: n
 petrum et iacobum. et iohm frat' ta
 cobi. Et ueniunt i domū archy syna
 goge. Et uidet tumultū et flentes et e
 rilantes multum. et inq; illis ait eis.
 Quid turbamini et ploratis? Puella n
 emortua s; dormit. Et ridebant eu.
 Ipe uo cecit' omibz; assimet prem
 et mrem puelle. et qui seci erant. et ig
 dunt ubi erat puella iacens. Et te
 neus manū puelle ait illi. Talita
 cum. Qd e' interpretatim. puella t' dico
 sige. Et defecit sur rexit puella. et am
 bulabat. Erat au' annorū xij. Et ob
 stupuerunt stupore maximo. Et pre
 peto ille uehement. ut nemo id sciret et
 dicit dari illi manducare. **VI**
Egressus inde abiit in patriam
 suam. et seqbant' illum discipuli
 sui. Et fact' sabbo. cepit in synagoga do
 ce. Et multi audientes. admirabant'
 in doctrina eius. dicentes. Unde hunc h
 omnia? Et que e' sapia que data e' illi.
 et uirtutes tales q; p manus ei' efficitu
 tur? Nonne iste e' sab filius marie. et
 fr' iacobi. et ioseph. et uide et symonis?
 Nonne et sorores eius hic nobiscum s;
 et scandalizabant in illo. Et dicebat
 eis ihc. Quia n' e' ppha sine honore. n
 in patria sua. et in cognatione sua. et in
 domo sua. Et n' poterat ibi uirtute ulla
 face. nisi paucos infirmos et positos
 manibz; curant. Et mirabat' ip' irre
 dultate illorū. Et circuibat castella
 et ciuitate docens. Et uocauit duodeci
 et cepit eos mitte' binos et dabat ill' po
 testate spirituum immundorū. Et pcep

eis ne quid tollent in uia. nisi ungam
 tm. n' petam. n' panem. neq; in zona
 es. s; caltiatos sandals. et ne induere
 tur duabz; tunicis. Et dicebat eis. Quo
 cumq; introieritis i domū. illic ma
 nete. donec exeat' inde. Et quicūq;
 n' receperit uos. nec audierint uos. ex
 euntes inde. excutite puluē de pedi
 bz; uris in testimoniu' illis. Et exeuere
 p'ocabant ut p'nam agent'. et demora
 multa euebant. Et unguebant oleo
 multos egros. et sanabant. Et audiuit
 hodes rex. manifestū eni' fact' e' nom' ei'.
 et dicebat. Quia iohs bap'ia resurrex
 a mortuis. et ip'ea opantur uirtutes in
 illo. Alij au' dicebant. Quia helias e'.
 alij uo dicebant q; ppha e'. q; unus ex
 pphis. Quo audito. hodes ait. Quē ego
 decollau' iohem. hic a mortuis resur
 rexit. Ipe eni' hodes misit acceruit ioh
 hanc. et iunxit eum i carce p' hodiade
 uxorem philippi frat' sui. q; dicit ea.
 Dicebat eni' iohes hodi. Non licet tibi
 h're uxorem frat' tui. Herodias aut' in
 siuabatur illi. et uolebat occide' eu. nec
 potat. Herodes eni' meruebat iohm.
 sciens eum uirum iustu' et sanctu' et uisito
 diebat eni'. Et audito eo multa face
 bat. et libent' eum audiebat. Et cū die
 oportum' accidisset. hodes natalis suice
 nam fecit p'ncipibz; et tribunus et p'mi
 galilee. Cumq; introisset filia ip'ius
 hodiadis ut saltass; et placuisset hodi
 simulq; recumbentibz; rex ait puelle.
 Petre a me. qd uis et dabo t'. Et uir aut
 illi q; quicūq; petieris dabo t'. licz; dnu'
 dui regni mei. Que cū exisset. dixit mat
 sue. Quid petam? Et illa dixit. Cap' iohis
 bap'ie. Cumq; introisset. statim cū festina

quosdam ex discipulis ei omnibus ma-
nibus. id est non lotis manducare panem:
intypant. Phisei et omnes iudei non cre-
derent lauent manus non manducant.
tenentes traditione semoy. Ita foro
non baptizentur non comedunt. Et alia
multa que tradita sunt illi seruare. bap-
tizata calicem et uiceoy et cranto
ru et lectoy. Et interrogabant eu philci.
et scribe. Dicit discipuli tui non ambulat
iuxta traditione semoy. h. omnibus
manibus manducant panem. At ille re-
spondens dixit eis. Si phant ysa-
as de uobis ypocritas. sicut scriptum e-
st. Populus hic labijs me honorat. cor au-
tem longe est a me. Inuani autem me
colunt docentes doctrinas et precepta
hominum. Relinquentes enim mandata dei
tenentis traditione hominum. baptizata
calicem et calicem. et alia similia huius-
modi factis multa. Et dicebat illi. Si u-
rum factis preceptum dei. ut tradi-
tione uiam seruatis. Moyses ei dixit.
Honora preceptum tuum et matrem tuam. et
malodicitur pro aut matris morte mo-
riatur. Vos autem dicatis. si dixit homo pro
aut matris corban. quod est donum. quod est
ex me et profuit. et uult non dimittit eum
quicquam facere pro suo aut matris. reser-
uantes uerbum dei per traditione uiam
quam tradidistis. et similia huiusmodi
multa factis. Et aduocans istam tur-
bam dicebat illi. Audite me omnes et
intelligite. Nihil est ex hominem introien-
s in eum. quod possit eum coquinare. sed que de
hominibus procedunt. illa sunt que coquinant
hominem. Si quis habet aures audiendi
audiat. Et cum introisset in domum atur-
ba interrogabant eu discipuli ei pallo-

lam. Et ait illi. Hic uos imprudentes
estis. Non intelligitis quod omne intrinsecus
introiens in hominem non potest eum coquina-
re. quod non introit in cor eius et non in uentre
et non in secessum exit purgans omnes escas.
Dicebat autem quoniam que de homine exeunt
illa coquinant hominem. Abiit enim de
corde hominum cogitationes male procedunt.
adulteria. fornicationes. homicidia. fur-
ta. ananthe. nequie. dolus. impudicia.
a. oculus malus. blasphemia. fratria
stulticia. Hec mala abiit procedunt.
et coquinant hominem. Et inde surgens
abiit in fines tyri et sydonis. Et ingressus
domum neminem uoluit scire. Et non potuit
in late. Mulier ei statim ut audiuit
de eo cuius habebat filia spiritum immundum. in-
trauit et prostrata ad pedes eius. Et ait
mulier gentilis syrophoenicia gentis. In-
terrogabat eum ut demonium eiceret de
filia eius. Qui dixit illi. Hinc prius
satiati filios. Non est enim bonum sumere pa-
nem filiorum et mitti canibus. At illa respondit
et dixit ei. Domine. Nam et canes sibi
mensa comedunt de nutris puerorum.
Et ait illi. Propterea hinc sermone uade.
exiit demonium de filia tua. Et cum abiisset
in domum suam. inuenit puellam iacentem
super lectum et demonium exisse. Et trin-
gens de finibus tyri. uenit per sydonem.
ad mare galilee in modum fines de
caposeos. Et aduenit ei sordidum et mu-
tum. et deprecabatur eum. ut imponat illi
manum. Et apprehendens eum de turba
seculum. misit digitos suos in auricu-
las eius. et expuens tetigit linguam
eius. et suspiciens in celum iugemuit et
ait illi. Effetha. Quod est apertum. Et sta-
tim aperte sunt aures eius. et solutum est

umculū lingue ei. Rogabant recte. Et
pcepit illi ne cui dicent. Quanto autē
eis pcepit. tanto plus pdicabant.
et eo amplius admirabant dicentes.
Si omnia fecit. et surdos fecit audire.
et mutos loqui.

VII

In diebus illis itē cum turba multa
esset. nec haberent quod manducarent. duo
catis discipuli ait illi. Misereor super te.
habam quod ecce iam triduo sustinent me.
nec habent quod manducarent. Et si dimiseris
eos ieiunos in domū suam deficiant in
via. Quidam enim ex eis de longe uenit.
Et respondit ei discipulus suus. Unde istos
poterit quis hic satiare panibus in soli
tudine. Et interrogauit eos. Et panes
habetis. Qui dixerunt. Septem. Et pcepit
turbe discumbere super terram. Et accepit
septem panes gratias agens fregit. et da
bat discipulis suis ut apponerent. Et appo
suerunt turbe. Et habebant pisciculos
paucos. Et ipse benedixit et iussit appo
nere. Et manducauerunt et saturati sunt. Et su
stulerunt quod superauerat de fragmentis.
septem sponas. Et autē qui manduca
uerunt. quasi quattuor milia. Et dimisit eos.
Et statim ascendens nauē cum discipulis
suis. uenit in partes dalmanutha. Et
exierunt phisei. et cepunt querere eum.
querentes ab illo signum de celo. temptante
eum. Et ingenuiscens spiritu ait. Quid
generatio ista querit signum. Amen dico
uobis. si daberet generatiōi istī signum. Et di
mittens eos. ascendens iterum nauē. a
biit transiretū. Et oblitus panes su
os. et nisi unum panem non habebant secum in
nauē. Et pcepit eis dicens. Videte.
et caute a fermento phiseorum. et fermento
herodis. Et cogitabant ad alium u

dicentes. Quia panes non habemus. Quo co
gnito iherosolimitanus ait illis. Quid cogitatis quod
panes non habetis. Non dum cognostitis
nec intelligitis. Adhuc cecatum habetis
cor uestrum. Quia oculos non habentes non uidetis. et
aures habentes non auditis. Nec recorda
mini quoniam quinque panes fregi. in quibus
milia. et quatuor copiosos fragmentorum ple
nos sustulistis. Et dixerunt ei. Septem.
Et dicebat eis. Quoniam non dum intelli
gitis. Et ueniunt bethsaidam. Et ad
dixerunt ei cecum. et rogabant eum ut
illum tangeret. Et apprehensa manu ce
ci. eduxit eum ex uicium. Et cepiens
in oculos eius. impositis manibus suis.
interrogauit eum si aliquid uideret.
Et respondit ait. Uideo homines uelut
arbores ambulantes. Deinde iterum ipse
fuit manus super oculos eius. Et cepit uide
re. et restitit eum ut uideret dare. Et mi
sit illum in domum suam. dicens. Uade in
domum tuam. et si uicium introieris.
nemini dixeris. Et ingressus est iherosolimitanus
puli eius in castris cesaree philippi.
et in uia interrogabat discipulos suos
dicens. Quē me dicunt esse homines. Qui
responderunt illi dicens. Iohannem baptistam.
alij heliam. alij iohannem de propheta.
Tunc dicit illi. Vos uos quē me esse dicitis.
Respondens petrus ait ei. Dices christus.
Et dominatus est eis ne cui dicerent de
illo. Et cepit docere illos. quoniam oportet fi
lium hominis multa pati. et repbari a
senioribus. et a iustis sacerdotibus. et scri
bis. et occidi. et post tres dies resurre
re. Et palam ubi loquatur. Et apphe
dens eum petrus cepit interpellare eum.
Qui respondit et uidens discipulos suos.
commenat. et petrus dicens. Uade tecum me

... quoniam non sapis quod dei sunt filii
... et educata turba cum discipulis
... dicit eis. Huius uultus
... semetipsum. et tollat
... scietur me. Qui enim uolunt
... saluam facere. potest
... aiam suam pro me
... faceret. Quid ei potest
... mundi totum. et de
... anime sue. Aut quod
... rationis paria sua. Qui
... filius filii et mea uita in
... a uoluntate. et peccato. et filii
... enim. cum uenit in
... angelis suis. Et dicit
... quod sunt quidam
... qui gustabunt mo
... regni dei uicium. et
... post dies sex assumpsit
... iacobum et iohannem
... in monte excelsum. sed
... coram
... splenden
... uenit. non
... candida face
... cum moysi
... et respondens
... nos
... tabernaculo. et unum
... et scie
... timore ex
... obumbrans eos
... dices
... audire illi.
... ampli
... et de
... no cui
... uenit
... et ab

sathanas qm n̄ lapis q̄ dei sunt. s̄ q̄ st
 hom̄. Et cōuocata turba cum discipu
 lus suis dixit eis. Niquis uult me se
 qui denegat semetipm̄. ⁊ tollat cōem
 suam ⁊ sequatur me. Qui enī uoluit
 aiām suam saluam facē. p̄det eam.
 Qui autē p̄dit aiām suā p̄ me ⁊ erit
 saluam eam faciet. Quid ei p̄derit
 hōi si lucratur mūdū totū. ⁊ detine
 rum faciat anime sue. Aut q̄ dabit
 hō om̄inationis p̄ aiā suā. Qui enī
 me d̄filius filii ⁊ me aiā igniati
 one ista adultā ⁊ peccatē ⁊ fili hōi
 d̄fundetur enim. cum uenit in gl̄ia
 patris sui cum angelis suis. Et dicebat
 illi. Am̄ dico uob. q̄ sunt quida de
 stantibz. qui n̄ gustabunt mortē.
 donec uideat regnū dei ueniē. i iurte.

Et post dies sex assumpsit
 ih̄c petrū ⁊ iacobum ⁊ ioh̄em.
 ⁊ ducit illos in montē excelsum seorsū
 solus. ⁊ transfigurāt e coram ip̄is.
 Et uestim̄ta eius sc̄a s̄ splendentia
 candida t̄m̄is uelut nix. q̄ta sil
 lo sup̄ stram n̄ p̄t candida facē. Et
 appuit illi helias cum moyse. ⁊ crā
 loquētes cum ih̄u. Et r̄ndens petrū
 ait ih̄u. Rabbi. bonū ē nos hic cō
 sariam̄ in tabernacula. t̄ unū ⁊ mo
 ysi unū ⁊ helie unū. Nō ei sc̄iebat
 quid diceret. Erant enī timore ext̄iti.
 Et sc̄a est m̄bes obumbrans eos. Et
 uenit uox de m̄be. dicens. Hic ē
 filiū m̄s karissimū. audite illū. Et c̄
 cumsp̄tentes ueniēte amplū uide
 runt nisi ih̄m t̄m̄ secū. Et descēdit
 illi de monte. p̄cepit illi. ne cui que
 indissent narrarent. n̄ cū fili hōis
 a mortuis resurrex̄it. Et ubi sta

merūt ap̄ se. ⁊ quērentes quid ess̄ cum
 a mortuis resurrex̄it. Et interrogabant
 eū dicentes. Quid ḡ dicunt ph̄isei ⁊ sc̄
 to. q̄ heliam oporteat uenire p̄m̄.
 Qui r̄ndens ait illi. Helias cū uenit
 primo restituet d̄. Et quom̄ sc̄ptum ē
 i filii hōis ut multa patiatur ⁊ cō
 temphatur. s̄ dico uob. q̄ ⁊ helias
 uenit ⁊ fecerunt illi q̄cumq̄ uoluerūt.
 sicut sc̄ptum ē de eo. Et ueniens ad di
 scipulos suos. uidit turbam magnā
 ceca eos. ⁊ scribas ⁊ quērentes cum illi.
 Et d̄festim om̄is p̄ls ueniens ih̄m stu
 p̄tes ē ⁊ expauerunt. ⁊ accurrētes sa
 lutabant eum. Et interrogauit eos. Q̄
 m̄t uos ⁊ quiritis. Et r̄ndens unū de
 turba dix̄. Maḡ. attuli filiū meū
 ad te. h̄ntem sp̄m̄ mutū. qui uicūq̄
 eum apprehendit. alludit eū ⁊ sp̄m̄iat
 ⁊ stridet dentibz. ⁊ arestat. Et dixi disci
 pul̄ tuus ut eicent illum. ⁊ n̄ potuit.
 Qui r̄ndens eis dixit. O generatio in
 credula. q̄m̄ diu ap̄ uos ero. Q̄m̄ diu
 uos patiā. Afferte illum ad me.
 Et attulerunt eum. Et cū uidisset illum.
 statim sp̄c oturbauit eū. ⁊ cūsus in
 tra uoluitabat sp̄m̄as. Et interrogauit
 p̄rem eius. Q̄m̄m ip̄is ē ex quo ei
 accidit. Et ille ait. Ab infantia. Et ste
 q̄nter eum i igne ⁊ i aq̄s milit. ut eū
 p̄der̄. s̄ siquid potes adiuua nos. mi
 sertus nr̄i. Ih̄c ait ait illi. h̄i potes
 crede. ō possibilia credenti. Et otinuo
 exclamans p̄ p̄m̄. tū lacrimis ate
 bat. Credo d̄ne. adiuua incredulitate
 meā. Et cum uidet ih̄c decurrentem
 turbam. omm̄atus ē sp̄u inuindo
 dicens illi. Hurde ⁊ mute sp̄c ego t̄
 p̄cipio. exi ab eo. ⁊ amplū ne t̄rcea

decretis. A paucis h̄m̄is. Quia
 guro t̄c̄ aut illis. Quia ap̄t̄is q̄
 paucis h̄m̄is. Quia ap̄t̄is q̄
 nec nulli q̄m̄. Quia ap̄t̄is q̄
 me uirū. Quia ap̄t̄is q̄
 aures h̄m̄is n̄ d̄filiis. Quia ap̄t̄is q̄
 unū. Quia ap̄t̄is q̄
 multa. ⁊ c̄. Quia ap̄t̄is q̄
 nos s̄ saluati. Et ueniens
 ⁊ dicebat eis. Quia ap̄t̄is q̄
 t̄s. Et ueniens d̄filiis. Et
 uenit a uenit. ⁊ uenit a uenit
 illum tangit. Et ap̄t̄is q̄
 n̄ eduxit eum. Quia ap̄t̄is q̄
 i cariles eus. Quia ap̄t̄is q̄
 interrogauit eum. Quia ap̄t̄is q̄
 et ap̄t̄is q̄. Quia ap̄t̄is q̄
 uoces am̄bros. Quia ap̄t̄is q̄
 sicut man̄. Quia ap̄t̄is q̄
 ⁊ restituit. Quia ap̄t̄is q̄
 sicut man̄. Quia ap̄t̄is q̄
 domū man̄. Quia ap̄t̄is q̄
 nemini d̄filiis. Quia ap̄t̄is q̄
 puli eus. Quia ap̄t̄is q̄
 et in una interrogat. Quia ap̄t̄is q̄
 uoces. Quia ap̄t̄is q̄
 r̄ndens illi dixit. Quia ap̄t̄is q̄
 alij heliam. Quia ap̄t̄is q̄
 d̄m̄ de illi. Quia ap̄t̄is q̄
 t̄s. Quia ap̄t̄is q̄
 et omm̄atus d̄s. Quia ap̄t̄is q̄
 illo. Et cepit d̄filiis. Quia ap̄t̄is q̄
 h̄i h̄m̄is multa p̄. Quia ap̄t̄is q̄
 senio. Quia ap̄t̄is q̄
 bis ⁊ c̄. Quia ap̄t̄is q̄
 et palam t̄m̄. Quia ap̄t̄is q̄
 d̄ns enim. Quia ap̄t̄is q̄
 Quia ap̄t̄is q̄
 omm̄atus ē. Quia ap̄t̄is q̄

n̄ sunt duo: s̄ una caro. Quid ergo deni-
 unxit: homo n̄ sepe. Et in domo ier-
 rimi discipuli eius de eodem interroga-
 runt eum. Et dixit illis. Quicūq; di-
 miserit uxorem suā et aliam duxerit:
 adulterium committit sup̄ eam. Et si ux-
 or dimiserit virū suū et aliu[m] nupsit:
 mechatur. Et offēbant illi puulo:
 ut tangeret illos. Discipuli autē om-
 nianbant offētibz. Quos cū videt
 ih̄c indignē tulit: et ait illis. Nemo
 puulos venire ad me: et ne phibit
 erit eos: talis ē enī regnūm dei.
 An̄ dico vob̄: quicūq; nō recepit
 regnūm dei velut puulus: n̄ intra-
 bit illud. Et d̄plexans eos: et im-
 ponens sup̄ illos b̄ndicebat eos. Et cū
 egressus esset in viam: parvulus q̄
 dam genu flexo an̄ eum rogabat
 eum. Magr̄ bone: quid facia[m] ut
 vitam eternam percipiam? Ih̄c autē dixit
 ei. Quid me dicit bonū? Nemo bo-
 nus nisi un̄ de. Pr̄cepta nostri
 s̄e adultēs: ne occidas: ne fureris:
 ne furtim testimonium dixeris: ne fū-
 dem feceris: honora patrem tuū et ma-
 trem. At ille r̄ndens ait illi. Magr̄:
 omnia h̄ observavi a iuventute ma-
 ḡ. Ih̄c autē intuens eum dilexit eū: et dixit
 illi. Numm̄ t̄ deest vade sequere me:
 habebis heredes et da paup̄bz: et habebis
 thaur̄ in celo: et nem̄ sequere me. Qui
 dicitat in verbo abijt merens. Erat ei h̄
 possessiones multas. Et cūm sp̄s
 eius ih̄c ait discipul̄ suis. Qm̄ diffi-
 cile qui pecunias h̄nt in regnū dei
 intrabunt. Discipuli autē obstupe-
 sciebant in verb̄ eius. At ih̄c rur-
 s̄ r̄ndens ait illis. Filii: qm̄ difficile

man?

eōdēdentes in pecunijs intrare in regnū
 dei: facilius ē camelum p̄ foramen
 acus transire: qm̄ dūmte m̄tre in re-
 gnū dei. Qui maḡ am̄rabant dice-
 tes ad semetipsos. Et quis p̄t salu-
 fi? Et intuens illos ih̄c ait. Apud
 homines impossib̄le ē: s̄ n̄ ap̄ d̄m. Oīa
 enī possibilia sunt ap̄ d̄m. Et cepit
 petrus ei dicere. Ecco nos dimisim̄ oīa
 et secim̄ sumus te. R̄ndens ih̄c ait.
 Amen dico vob̄: nemo ē qui reliquit
 domū: aut fr̄es: aut sorores: aut pa-
 trem: aut matrem: aut filios: aut a-
 gres: p̄ me: et p̄ ev̄: qm̄ n̄ accipiat cen-
 tensim̄ t̄m̄ in m̄re: et t̄m̄pe hoc: domos:
 et fr̄es: et sorores: et matres: et filios: et
 agros: cum p̄secutionibz: et in sc̄lo
 futuro vitam eternam. Multi autē
 erūt p̄m̄ nonnullim̄: et nonnullim̄ p̄-
 m̄. Erant autē in via ascendētes in
 b̄thaniā. Et p̄cedebat illos ih̄c: et stu-
 pebant: et seq̄ntes timebant. Et assu-
 mens it̄m̄: x̄ij. cep̄ illis dicere q̄ cent̄ ei
 ventura: q̄ ecce ascendim̄ in b̄thaniā:
 et filius hoīs tradetur p̄ncipibz sa-
 cedotum: et scrib̄: et semouibz: et dāpnā-
 bunt eū morte: et tradent eū gentibz:
 et illudent eū: et sp̄nent eū: et flagella-
 bunt eum: et m̄ficiant eum: et t̄tia
 die resurget. Et accedens ad eū iacobus
 et ioh̄es filij zebedei: dicentes. Magr̄:
 volum̄ ut quocūq; petierim̄ facias
 nob̄. At ille dixit eis. Quid vultis
 ut faciam vob̄? Et dixerunt. Da nob̄
 ut un̄ ad dextam tuam: et alius ad
 sinistram tuam sedeam̄ in gloria tua.
 Ih̄c autē ait eis. Nescitis quid pe-
 tatis. Potestis bibere calicē quē ego
 bibo: aut baptisimo quo ego baptizor

unū de his p̄sistit...
 la alinaria collo...
 taur: et si scandalizatus...
 ma' abstate illam...
 teni introire iustis...
 h̄ntem ire i ḡyem...
 tangibile' ubi...
 tur: et ignis n̄...
 tuis scandalizat...
 Bonū ē t̄ claudere...
 etiam: qm̄ dicit...
 i ḡyem...
 ueritas eorū: n̄...
 extinguit. Ad...
 tab: ecce enim...
 itrore in regnū...
 m̄tri i ḡyem...
 cor: n̄ mox...
 Om̄s ē agr̄...
 salis: bonū ē...
 fuit in quo...
 vob̄: et p̄...
 E...
 nos p̄...
 ueritas...
 stitiat...
 res ph̄...
 nro...
 eum...
 beperit...
 les p̄...
 er d̄...
 ait...
 ub̄ p̄...
 ture...
 p̄...
 erit...

Audito principes sacerdotum et scribe-
 quebant quomodo cum pater emebant
 eum cum quoniam inuisa turba admira-
 bat super doctrina eius. Et cum uespa-
 sca cetera egrediebatur de civitate. Et cum
 mane transisset uiderunt ficum aridam
 fructu a radicibus. Et recordatus petrus
 dixit ei. Rabbi ecce ficus cui maledi-
 xisti auit. Et respondens ihesus ait illi. Ha-
 bere fidem dei. Amen dico tibi quod qui-
 cumque dixerit huic monti tolle et mit-
 te in mare et non constituit in corde suo
 sed crediderit quod quodcumque dixerit fiat ei
 et ei. **Opus dico tibi.** Omnia quocumque
 orantes petitis credite quod accipietis.
 et uenient uobis. Et cum stabitis ad
 orandum dimittite siquid habetis
 aduersus aliquem ut et per uos qui in celis
 dimittat uobis peccata uestra. Quod si non
 dimiseritis nec pater uestrus qui in celis est
 dimittet uobis peccata uestra. Et ueniunt
 rursus in iherosolimam. Et cum ambularet
 in templo accesserunt ad eum summi
 sacerdotes et scribe et seniores et dixerunt
 illi. In qua potestate hec facis. Et respondit
 et dedit hanc potestatem ut ita facias.
Ihesus autem respondens ait illis. Interrogo uos
 et ego unum uobis et respondeat mihi et dicat
 uobis in qua potestate hec faciam. **Bap-**
tismus iohannis de celo erat aut ex hominibus.
Benedicite uos. Et illi cogitabant secum di-
 centes. **H**idicemus de celo dicit. Quare
 si non credidistis ei si autem diximus ex ho-
 minibus tunc enim propheta. **H**omines enim
 habebant iohannem quare propheta esset.
Et respondentes dicunt illi. Nescimus.
Et respondens ihesus ait illis. Neque ego de-
co uobis in qua potestate hec fa-
cio.

Et cepit illi in pabul loqui. **V**incam
 parauit huiusmodi. et circumdedit sepe
 et fodit latum et edificauit turrem et lo-
 cauit eam agricolis et poge profectus est.
 Et misit ad agricolas in tempore seruunt.
 ut ab agricolis acciperet de fructu uince.
 Qui apprehensum eum occiderunt. et dimi-
 serunt uacuam. Et iterum misit ad alios a-
 glios seruum et illum in capite multane-
 runt. et otumelus affecerunt. Et rursum
 alium misit. et illum occiderunt. Et plures
 alios quosdam occiderunt. alios uero occi-
 dentes. **A**d huc ergo unum huiusmodi filium
 carissimum et illum misit ad eos nouissi-
 mus dicens. **Q**uia timebitis filium meum.
Colum autem dixerunt ad iuuenem. **H**ic est
 heres. **V**enite occidamus eum. et non
 erit hereditas. **E**t apprehendentes eum
 occiderunt. et iecerunt eum in uince. **Q**uid ergo
 faciet dominus uince. **V**eniet et perdet colonos.
Terabit uincam alios. **N**ec scripturam
 hanc legistis. **L**apidem quem repbauc
 runt edificantes hic scilicet est in capite
 anguli. **N**on scilicet est istud et naturale
 in oculis uestris. **E**t quebant eum tenere.
 et timuerunt turbam. **C**ognouit enim
 quoniam ad eos pabulam hanc dixerat. **E**t re-
 licto eo abierunt. **E**t mittit ad eum
 quosdam ex phariseis et herodianis. ut
 eum caperent in uice. **Q**ui ueniens di-
 citur ei. **M**agister scimus quod uerax es.
 et non curas quecumque. **N**ec enim uides in fa-
 ciem hominum sed in ueritate uiam dei do-
 ces. **L**icet dari tributum cesari. an non
 dabimus. **Q**ui sciens utilitatem eorum ait
 illi. **Q**uid me temptatis. **A**fferre mihi
 denarium ut uideam. **A**t illi attulit
 ei. **E**t ait illis. **C**ui est ymago hec et
 scriptio. **D**ixerunt illi. **C**esari. **R**e-

spondens autem illi dicit illis. Reddite ergo
 quod sunt cesaris cesari. et quod sunt dei deo. Et
 mirabantur super eo. Et ueniunt ad eum
 saducei qui dicunt resurrectionem non
 esse. et interrogabant eum dicentes. Magister
 moyses nobis scripsit. ut si cuius frater
 mortuus fuerit et dimiserit uxorem et filios non
 reliquerit. accipiat fratris eius uxorem ipsam
 et resuscitet semen fratri suo. Septem ergo
 fratres erant. et primus accepit uxorem. et
 mortuus est non relicto semine. Et secundus
 accepit eam et mortuus est. et nec iste re-
 liquit seminem. et tertius similiter. Et accepit
 eam similiter septem. et non reliquerunt seminem.
 Nouissima omnium defuncta est et mulier.
 In resurrectione ergo cui resurrexerit.
 cui de his erit uxor. Septem enim huc
 erunt eam uxorem. Et respondens ihesus ait
 illis. Nonne ideo erratis non scientes
 scripturas. neque uirtutem dei. Cui enim
 a mortuis resurrexerunt. non nubent.
 neque nubent. sed sunt sicut angeli in celo.
 De mortuis autem quod resurgant non le-
 gistis in libro moysi super rubum. quod
 in dicit illi deus inquit. ego sum deus
 abraham et deus ysaac et deus iacob. Non
 est deus mortuorum. sed uiuorum. Vos ergo multum
 erratis. Et accessit unus de scribis
 qui audierat illos inquirentes. et ui-
 dens quoniam bene illi rident. interrogauit
 eum quod esset primum omnium mandatum. Ihesus
 autem respondit et dixit primum omnium mandatum
 est. Audi israel. Dominus deus unus deus meus est.
 et diliges dominum deum tuum ex toto corde
 tuo. et ex tota anima tua. et ex tota uirtute
 tua. et ex tota uirtute tua. Hoc est primum
 mandatum. Secundum autem simile est illi. Di-
 luges proximum tuum tamquam teipsum. Quorum
 horum aliud mandatum non est. Et ait illi

scriba. Bene magister. in ueritate dixisti
 quoniam unus est deus et non alius proter eum. et ut
 diligatur ex toto corde. et ex toto in-
 tellctu. et ex tota anima. et ex tota forti-
 tudine. et diligere proximum tamquam se-
 ipsum. magister enim omnes uoluntatem magister et laici
 eius. Ihesus autem uidens quod sapienter con-
 duxit. dixit illi. Non es longe a regno
 dei. Et nemo iam audebat eum in-
 terrogare. Et respondens ihesus dicebat deum
 in templo. Quorum dicunt scribae et
 filii dei dauid. Ihesus enim dauid dicit in
 spiritu sancto. Dicit dominus domino meo sedere ad dex-
 teras meis. donec ponam inimicos tuos
 scabellum pedum tuorum. Ihesus ergo dicit
 dicit eum dominum. et unde est filius eius.
 Et multa turba habent eum audiunt.
 Et dicebat eis in doctrina sua. Caue-
 re a scribis qui uolunt in stolambu-
 lare. et salutare in foro. in primis
 cathedras sedere in synagogis. et pri-
 mus recubitus locis. Qui denotat
 domos uiduarum. sed obtentum plura
 orationis. Huius accipiente plura in
 ditium. Et sedens ihesus de gazophyl-
 latum aspicebat quoniam turba ia-
 ctaret in gazophylatum. Intra-
 uerunt iactabant multa. Cui ueni-
 si autem una uidua pauper. misit duo
 minuta quod est quatuorans. Et uocans
 discipulos suos ait illis. Amen dico
 uobis. quoniam hoc pauper uidua plus omnibus
 misit. qui miserunt in gazophylatum.
 Dominus enim ex eo quod habebat illis
 miserunt. hoc uero de penuria sua omnia
 quod habuit. misit totum in tantum suum.
Cum egredieretur de templo. ait illi unus ex di-
 scipulis suis. Magister aspice quales

lapides et quales structure. Et rideo
 dicit illi. Uides has omnes magnas
 edificationes. Non relinquitur la-
 pitem qui non destruitur. Et
 de monte oliuetti dicit templum
 edificatum eum separatim petri et iacobi
 et andreas. Uide uobis quod
 fene. Et quod signum erit quoniam
 erunt edificari. Et respondens ihesus
 dixit illis. Videte ne quis uos seducat.
 Quia enim ueniunt in nomine meo
 sed de ego sum et multos seducet.
 et dicitis autem uobis et opinionem
 non habentis. Optet enim hoc si-
 gnum finis. Et uerget autem gens si-
 gnum et regnum super regnum. et erunt
 regni in loca. et famines. Intra-
 uerit autem uos uentus. Intra-
 uerit in domibus. et in synagogis
 labent. Et ante presbiteros et reges
 et super me in testimonium illis.
 Quis generos uini opti potest
 et cum uiderit nos tradentes.
 propterea quid loquimini. sed quod
 uobis sunt in illa hora id loquimini.
 Quis uos legitur. sed ipse scilicet. Tra-
 ditur enim in mortem. et per filium
 gentium filium in pentes. et morte a-
 os. Et eritis odio omnibus. Intra-
 uerit autem in struere istud. Intra-
 uerit cum autem uideris ab hostibus
 desolationis stante tibi non debet
 ger intelligat. Tunc qui in iudicia
 dicit in montes. et qui se recti non
 dabit in domum. nec introeat in ro-
 de domo sua. Et qui in agro erit
 inaturo retro tollit uelamentum
 autem propter natus. et in mentibus
 dicit. Quare uos. ut hunc non

lapides & q̄les structure. Et r̄ndes ihe
 an illi. Videt has omnes magnas
 edificaciones. Non relinq̄tur lap sup
 lapidem qui si destruat̄. Et cum se
 det i monte oliueti d̄ templū. m̄tro
 gabant eum sepatim pet̄ & iacobz
 & iohanes & andreas. Dic nob̄ q̄n ista
 fient. Et qd̄ signum erit q̄n hora i
 cipient d̄struati. Et r̄ndens ihe cep̄
 dice illis. Videte ne quis uos seducat.
 Multi enī ueniunt i nomīe meo dice
 tes q̄ ego sum & multos seducunt. Et
 audieritis aū bella & op̄miones bellor̄
 ne timueritis. Optet enī hec s̄. h̄ nō
 dum finis. Exurge aū gens sup̄ ge
 tem & regnū sup̄ regnū. & erunt t̄ro
 monis p̄ loca. & fames. Inuitū dolor̄
 h̄. Videte aū nos met̄ip̄os. Tradent ei
 nos in conciliis. & in synagogis nauu
 labitis. Et ante p̄sides & reges stabi
 tis sp̄ me in testimoniu illis. Et in
 om̄s gentes p̄mū op̄z p̄dicari eū.
 Et cum dixerint nos tradentes. nolite
 p̄cogitare quid loq̄mini. h̄ qd̄ datū
 uob̄ fuit i illa hora id loq̄m̄. Nō ei
 estis uos loq̄ntes. h̄ s̄c̄ s̄c̄. Tradet aū
 fr̄ fr̄em i mortem. & p̄r filiu. & d̄stru
 gent filij i pentes. & morte afficiet
 eos. Et eritis odio omnibz p̄ n̄ meū.
 Qui aū sustinuerit i fine h̄c saluū
 erit. Cum aū uiditis abhōiationem
 desolationis stante ubi n̄ debz. qui le
 git intelligat. Tūc qui i iudea s̄ fugi
 ant i montes. & qui s̄r̄ t̄cū ne d̄ste
 dat in domū. nec t̄rcoat ut tollat q̄
 de domo sua. Et qui i agro erit nec re
 ūtatur retro tollē uestim̄tū suū. Ne
 aū p̄gnantibz & lactantibz in illis
 diebz. Orate uō. ut hieme nō fiant.

Erunt enī dies illi tribloms tales. q̄les
 n̄ fiant ab initio creature q̄m d̄didit d̄s
 usq̄ nunc. n̄ fient. Et n̄li breuias
 d̄s dies. n̄ fuisse salua omnis caro. h̄c
 p̄ electos quos elegit breuiare dies.
 Et tūc si quis nob̄ dixerit ecce hic e xpc.
 ecce illic. ne t̄ruderitis. Exurgent ei
 pseudo x̄ & pseudo p̄ph̄e. & dabit signa
 & portenta ad seducendos. si p̄r s̄ et̄a
 electos. Vos ergo uidete. ecce p̄dixi uob̄
 om̄ia. h̄z in illis diebz post triblōnem
 illam. sol otenebrabit. & luna n̄ dabit
 splendorē suū. & stelle celi erunt deci
 dentes. & uirtutes q̄ sunt in cel̄ moue
 bunt. Et tūc uidebunt filij hoīs ue
 niente i nubibz. cū uirtute multa &
 gl̄a. Et tūc mittet anglos suos. & cō
 ḡgabit eos suos a q̄tuor uentis. a s̄u
 mo t̄e usq̄ ad summū celi. A s̄u aū
 dilare p̄bolam. Cum iam ramus eē
 tener s̄it & nata s̄unt folia. cogno
 scitis q̄ in p̄ximo sit estas. h̄c & uos
 cum uiditis hec s̄. scitote qd̄ in p̄ximo
 sit in hostis. Aū dico uob̄. q̄m nō trāsi
 bit genatio hec donec ō ista fiant. Ce
 lum & t̄ra transibunt. ūba aū mea nō
 transibunt. De die aū illo uel hō nemo
 scit. neq̄ angeli in celo. neq̄ filius. n̄
 p̄r. Videte. uigilate & orate. nescitis ei
 q̄n temp̄ sit. s̄itit homo qui p̄gr̄
 p̄fectus reliquit domū suam. & dedit
 seruis suis potestare cuiq̄ op̄is. et ta
 nitou p̄cepit ut uigilet. uigilate ergo.
 nescitis enī q̄n d̄s domū ueniat. sero
 an media nocte. an gallicantu an
 mane. ne cum uerit̄ repente. inueni
 at uos dormientes. Qd̄ aū uob̄ dico.
 Oibz dico uigilate. **III**
 Rabarū pascha. & azima post

XIII

Tristis e' aia mea usq; ad morte. **H**u
 stinere hic iugilate. Et cum p'cessis
 paululum. p'cedit sup' iram. i' oraba
 ut si si possit transire ab eo hora. Et
 dixit. Abba p' omnia i' possibilia s.
 Transfert calicem hunc a me. s; n' qd
 ego uolo. q' s; qd tu. Et uenit i' inuenit
 eos dormientes. Et ait petro. h'ymo
 dormis. n' potuisti una ho iugila
 re mecu. **V**igilate i' orate. ut n' intre
 tis in temptatione. h'ic quide' p'mp
 t' e' caro aut i' infirma. Et t'm abio
 orauit eundem sermone dicens. Et re
 u'sus denio. inuenit eos dormiente.
 Erant eni' oculi eor' grauari. Et ig
 rabant quid r'udent ei. Et uenit t'io
 i' ait ill'. Dormite iam i' req'iescite.
Hu' fiat. Venit ho' ecce tradetur fili
 hominis i' manus p'cor'. **H**u' g'ite ea
 m'. Ecce qui me tradet p' e'. Et adh
 eo loq'ute. uenit iudas scharoth.
 unus ex duodecim i' cum illo t'ba
 multa cum gladiis i' lignis a sum
 mus sacerdotib; i' a scrib'. i' a seniorib;.
Dedit aut' traditor signu' eis dicens.
Quocumq; osculatus fuo. ip'e e' tene
 te eum. i' ducite caute. Et cu' uenisset
 accedens ad eum ait. Rabbi. Et oscu
 latus e' eum. At illi man' uocunt i' eu
 i' temerunt eum. **V**ides au' quida de
 cernuntib; educes gladiu' p'ussit
 seruu' summi sacerdotis. i' amputauit
 illi auriclam. Et r'ndens ihc ait illi.
Tamqm' ad latnem excitis cu' gladi
 is i' lignis ophende me. **D**ortore ap
 uos etiam i' templo docens. i' no' me
 tenuistis. s; ut adimpleant scripture.
Tunc discipuli eius relinquentes eum
 omnes fugiunt. **A**dolescens au' quida

sequatur eum amict' syndone s' nudo.
 et tenuerunt eu'. At ille relicta syndo
 ne nudus p'fugit ab eis. Et adduxit
 ih'm ad summu' sacerdotem. Et uene
 runt omnes sacerdotes i' scribe i' seniores.
Petrus au' a longe secut' est eum. usq;
 intro iatum summi sacerdotis. i' sedebat
 cum ministris i' calefaciebat se ad igne.
Summi uo' sacerdotes i' omne calum
 niabant aduersus ih'm testimoniu' ut eu
 morti tradere. nec inueniebant. **P**etri
 eni' s'm testimoniu' dicebant aduersus
 eu'. i' ouementia testimonioia n' erant.
Et quida surgentes. s'm testimoniu'
 febant aduersus eum. dicens. **Q**u
 nos audimus eu' dicente. Ego dissol
 uam templu' h' manifestu' i' post tri
 omu' aliud n' manifestu' edificabo. Et
 n' erat oueniens testimoniu' illor'. Et
 exurgens summu' sacerdos in medium
 interrogauit ih'm dicens. Non r'ndes
 quicq; ad ea q' t' obrunt' ab his. Ille
 au' tacebat i' nich' r'ndit. **R**ursum su
 mus sacerdos interrogabat eum. i' dicit ei.
Tu es xpc filius b'ndicti. **I**hc au' dixit
 illi. Ego sum. Et uidebitis filiu' hominis
 a dext'ris sedente i' uentis i' ueniente tu
 nubib; celi. **S**ummu' au' sacerdos stan
 dens uestimta sua. ait. **Q**uid adhuc
 desidamus testes. **A**udistis blasphe
 miam. **Q**uid uob uidetur. **Q**ui omne
 ddempnauit eum. e' reu' mortis. Et
 cepunt quida ospuere i' eum. i' uelare
 faciem eius. i' colaphis eu' cedere i' dice
 re. **D**iphiza. Et ministr' alapis eum ce
 debant. Et cum esset p' i' mato doctu
 uenit una ex ancill' summi sacerdotis.
Et cum uidisset petru' calefaciente se.
 aspiciens illu' ait. Et tu cum ih'u

nazareno eras. At ille negavit dicens. **S**icp scio. neq; nom quid dicas. Et exiit foras an atim. ⁊ gallus cantavit. **B**er's au cum uidisset ihm ancilla cep dicit circumstantibz. Quia hic ex illis. At ille itim negavit. Et post pusillu rurs' qui astabat dixit petro. Vere ex illis? nam ⁊ galyleus es. Ille aut cep anathematizare ⁊ iurare q; nescio homine istum q; dicitis. Et statim itim gallus cantavit. Et recordat e petri uerbi qd dixerat ei ihc. pu qm gallus cantet bis. ter me negab. ⁊ cep flet.

Et post festum mane osilium. **F**acientes snum sacerdotes cum senioribz ⁊ scribis ⁊ uniuerso concilio. uniuersos ihc. duxerunt ⁊ tradiderunt pylato. Et interrogauit eum pylas. Tu es rex iudeor? At ille r'ndens ait illi. Tu dicis. Et accusabant eum snum sacerdotes in multis. Pylatus au rursum interrogauit eum dicens. Non r'ndes qd? Vide in quibus te accusant. Ille au amplius nich r'ndit. ita ut miraret pylatus. **P**ro diem au festu dimitte solebat illi uniu' ex uinctis quocunq; petissent. **P**rat au qui dicebat barrabas. qui cum seditionis erat uinctis. qui in seditione fecerat hoim homicidiu. Et cum ascendisset turba. cep rogare. sic semp fantebat illi. Pylatus aut r'ndit eis ⁊ dixit. Vultis dimitte ubi regem iudeor? Habebat eni qd p iudicia tradidissent eum snum sacerdotes. Pontifices au detraunt turba. ut mag' barraban dimitteret eis. Pylatus au itim r'ndens ait illi. Quid g' uultis faciam regi iudeor? At illi itim clamauit. Crucifige eum. Pylat

no dicebat eis. **L**udo eni mali fecit. At illi mag' clamabant. Et crucifige eum. Pylatus au uolens p'plo satisfacere. dimisit illi barraban. ⁊ tradidit ihm flagellis celsum ut crucifigeretur. Milites au duxerunt eum ito r'atum p'rocy. ⁊ duxerunt totam cohortem. ⁊ induerunt eu tunica spurea. ⁊ i'ponunt ei plesteres spinea corona. ⁊ cepunt salutare eu. **A**ne rex iudeor? Et percutiebant cap eius bacula. ⁊ dispuebant eum. ⁊ pontifex gemma adorabant eum. Et p'p' illuserunt eu. exuerunt illum spura ⁊ induerunt eum uestimtis eius. ⁊ eduxerunt illu ut crucifigerent eu. Et angariauunt p'centem quocunq; symone cyrenen' ueniens de uillaprem alexandri ⁊ rufi. ut tollet cruceus. Et pduerunt illu in golgatha locum. qd e m'ptatum caluarie locus. Et dabant ei bibe myrratum uinu. ⁊ n' accepit. Et crucifigente eu. dimiserunt uestimta eius. mitte res sortem super eis quis q; tollet. **E**ra au hora tertia. Et crucifixerunt eum. Et erat titulus cause eius iscriptus. rex iudeor. Et cum eo crucifigunt duos latrones. unu a dextis. ⁊ aliu a sinistris eius. Et adimpleta e scriptura qd dicit. Et cum iugis reputat est. Et p'centes blasphemabant eu. mouentes capita sua ⁊ dices. Vach qd destruit templum di. ⁊ in tribz diebz edificat. **H**almi fac tempm. descende de cruce. Simili ⁊ snum sacerdotes iudentes ad altitru ann s'rb dicebat. **A**lios saluos fecit. seipm n' pot salu face. **H**ec rex isrl descendat mic

... credam? et...
... erant duntaxat...
... tenebre facte sunt...
... in horam nonam...
... exclamant ihc uoce...
... heloy heloy lema...
... m'ptatum. Ds m...
... deliquit me? Et q...
... audientes dice...
... currens au...
... acco...
... dabo...
... ueniam...
... ueniam...
... mag'...
... duo. a sinio ulq...
... centurio qui...
... clamans expre...
... erat...
... aspicentes...
... maria magdalene...
... ioseph m...
... galylea...
... ascendant...
... sabbm. uent...
... reuero...
... regni d...
... ad pylatum...
... mirabat...
... conturone...
... mortuus est...
... donauit corp...
... iudonem...
... qd erat excu...
... lapidem ad...
... maria au

cruce: ut mdeamus i credam? Et qui e
 eo crucifixi erant duntabantur et i
 fra hora sexta. tenebre facte sunt sup
 totam tram usq; in horam nona. Et
 hora nona. exclamavit ihe uoce ma
 gna dicens. Heloy heloy lema faba
 thani. Qd e interpretatum. Ds mis ds
 ms. ut quid deliquisti me? Et quida
 de circumstantib; audientes dicebat
 ecce helyam uocat. Currens au un
 et implens spongiam aceto: cui po
 nens q; calamo potum dabat ei di
 cens. Hmte: mdeamus si ueniat he
 lyas ad exponendum eu. Ihe au emi
 sa uoce mag: expirauit. Et uelut te
 phi scissum e in duo. a sinuo usq; dor
 sum. Videns au centurio qui exadu
 lo stabat: q; sic clamans expirasset.
 ait. Ve ho hic filius dei erat. Erant at
 i mulieres de longe aspicientes: ut
 quas erat maria magdalene: i ma
 ria iacobi minoris: i ioseph mater
 i salome. Et cum esset i galylea seque
 bant eu i ministrabant ei: i alie ml
 te q; simul cum eo ascendant i iherusa
 lem. Et cum iam sero eet scin. q; erat pa
 sthene: qd e an sabbm. uenit ioseph
 ab arimathia nobil' ceurto: qui et
 ipe erat expectans regnu di. Et anda
 cter itrouit ad pylatum: i petiit cor
 thu. Pylatus au mtrabat si ia obuss.
 Et accersito centurione: mtrouit
 eum si ia mortuus esset. Et cu cogno
 uisset a centurione: donauit corp ioseph.
 Ioseph au mercat sindonem. i depo
 nens eu: inuoluit sindone. Et posuit
 eu i monumento. qd erat excisum de
 petra. Et aduoluit lapidem ad hosti
 um monumenti. Maria au mag

dalene et maria ioseph aspiciabant ubi
Quam tran **XVI** ponetur.
 esset sabbm. maria magdalene.
 et maria iacobi i salome emerunt a
 tomata ut uementes ungent ihm.
 Et ualde mane una sabbatow ueniunt
 ad monumentu orto iam sole. Et diceba
 ad iuce. Quis reuoluet nob lapide
 ab hostio monumenti. Et respicientes
 uiderunt reuolutu lapide. erat quippe
 magnus ualde. Et introeuntes i mo
 numentu uiderunt uiuente sedente in
 dextis. cooptum stola candida. i obstu
 piunt. Qui dicit ill. Nolite expauesce.
 Ihm queritis nazarenu crucifixum.
 Hmteret n e hic. Ecce locus ubi posu
 erunt eum. H; ite ditte discipul' eu
 et petto: q; pcedet uos i galylea. Ibi
 eum uidebitis. sicut dixit uob. At ille
 exeuntes de monumento fugerunt. In
 uasat eni eas tremor: i pauor: i nemi
 quicqm dixit. Timebant et surge
 au mane pma sabbu. appuit pmo
 marie magdalene: de qua eiecerat
 septem demonia. Illa uadens nuntiau
 hys qui cum eo fuerant. lugentib; et
 flentib;. Et illi audientes q; uuerz
 i uisus esset ab ea. n crediderunt. Post h
 au duob; ex eis ambulantib; ostensus
 e in alia effigie euntib; i uillam. Et
 illi euntes nuntiaunt certis: nec illis
 crediderunt. Nouissime redibentib; ill
 ill' indeam appuit. et exphrauit i cre
 dulitate illoz: i duritiam cordis. q;
 hys qui uiderunt eum resurrexisse n
 crediderunt. Et dixit eis. Euntes i iherusa
 lem: i predicare eod' oi creatur. Q;
 credidit i baptizat. Hic. saluus erit.
 Qui uo n credidit: idempnabit. Signa

aut eos qui crediderunt hec sequitur. In no-
 mine meo demonia eiciuntur. linguis
 loquuntur novis. serpentes tollunt. Et
 si mortiferum quid biberint. non eos nocet.
 super egros manus imponunt. et bene habent.
 Et dominus quidem illic postquam locutus est eis.
 assumptus est in celum. et sedoit a dextris
 dei. Illi autem perfecti predicaverunt ubique
 domino cooperante. et sermone confirmante.
 sequentibus signis. **Explicit Marcus. Incipit**

Lucas. Prologus in lucam.
 Syrus natione antiochus.
 cecenus. arte medicus.
 discipulus apostolorum postea
 paulum secutus usque
 ad professionem eius. ser-

vens domino sui crumine. Nam neque uxorem
 unquam habuit. neque filios. septuaginta
 et octo annorum obiit in bithynia.
 plenus spiritu sancto. Qui cum iam septima
 euangelia per mattheum quidem in iudea.
 per marcum autem in italia. sancto instigante
 spiritu in achaje partibus. hoc scripsit evangelium
 significans etiam quod in principio ante ali-
 a esse descripta. Cuius est ea que ordo euang-
 gelice dispositionis exposcit ea maxime
 necessitas laboris fuit. ut primis grecis
 fidelibus. omnium prophetice uenturi in
 carne dei. manifesta humanitas. ne
 iudaicus fabularentur. in solo legis
 desidio tenerentur. ne uel hereticis fa-
 bulis. et stultis sollicitationibus. seducti ex-
 cedent a ueritate. elaboraret. De hinc
 ut in principio evangelium iohannis ueritate pre-
 sumpta. cuius scriberet. in quo etiam
 scriberet indicaret. restans in se imple-
 ta esse quee ab alijs inchoata. Cuius ideo
 post baptismum filij dei a perfectione ge-
 nerationis in christo implere et reperende

a principio ueritatis humane potesta-
 tem promissa est. ut requirentibus. demonstret.
 in quo apprehendens erat. per nathan fi-
 lium itrotyum recepit in domum gratia-
 onis admisso in dicitur ab eis dei potesta-
 tem in hominibus. christum suum perfecti opus hominis
 redire in se per filium faceret. qui per dauid
 patrem uenientibus. iter prebat in christo.
 Cuius luce non in merito etiam scribendum.
 apostolorum actuum partem in ministerio dat.
 ut deo in domino pleno. et filio perfectionis
 extincto. oratione ab apostolis facta. forte do-
 minuce electionis numerus completur. hic
 quod paulus damnatione apostolica
 dicitur daret. que dum de summo real
 citraute dominus elegit. Quod legentibus
 ac requirentibus dominum. et si per singula ex-
 pedit a nobis utile fuerat. sciens tamen
 quod operantem agricolam oporteat de
 fructibus suis esse uitam publicam
 curiositate. ne si tam uolentibus dominum
 demonstrare uidemur. quoniam fastidien-
 tibus. prodidisse. **Item prologus.**

Quia quidem multi conati sunt
 ordinare uariationem que in
 opere sunt reu. sicut fonde-
 runt ubi qui ab initio ipse uident. et
 missi fuerunt sermonis. ueluti et in
 asseruit a principio o diligent ex or-
 dine et scribere optime theophile. ut
 cognoscas eorum uerborum. de quibus erudi-
 tus es ueritatem. **Explicit prologus. In**

ap. eu. luce.
Hic in diebus
 herodis regis
 iudee. sacerdos
 quidam. nomine
 zacharias.
 de uocabat.

et ecce illi de filiabus aaron.
 eius elizabeth. Erant autem
 etiam in iudeis iocundis
 et iustificationibus domini filij
 in erat illis filij eo quod esset
 filius. et ambo precessissent in
 sancti dicitur in sacerdotum singulis
 charitas in ordine uis sue a
 omnem consuetudine sacerdotum
 ut ut incensum ponit. ignem
 plenum domini et omnis multitudinis
 ceatans fons hora mensis. Ag-
 gressi angelus domini. stans a dextera
 mensis. Et zacharias turbatus
 dicitur. et timor terrarum super eum
 ad illam angelus. et timor
 a quoniam exaudita est oratio
 ceatans elizabeth perit et filij
 natiens iohannis. Et erat gaudium
 et exultatio. et multi in uariatione
 debuerunt. Erat enim magnus co-
 piam et sicam si biberit. et spiritus
 prederit adhuc ex uero matis
 mentis filiorum. et dicitur ad
 ipse. et ipse prederit ante illum
 ueritate herbe. ut dicitur eorum
 in filios. et interrogulos ad pre-
 uerit. parte dno prederit per
 dicitur zacharias ad angelum.
 domini. Ego cum sum senex. et uxor
 prederit in diebus suis. et penderit
 dicitur. Ego sum gabriel qui
 dicitur. et missus sum loqui ad
 euangeliarum. Et ecce eris ta-
 tem loqui. usque in diem qui
 per eo quod si credidisti uerbo meo
 prederit in tempore suo. Et erit
 copiam zachariam. et mi-
 quod tardat ipse in templo. Et

